

Главна сврха сусрета државног секретара Мајка Помпеа и председника Србије Александра Вучића било је поновно покретање дијалога Београда и Приштине”, каже у разговору за Глас Америке Едвард Џозеф, предавач на вашингтонском универзитету Џонс Хопкинс. Џозеф указује да је могуће да је током разговора двојице званичника разматран сценарио промене граница, размене територија или поделе Косова, али не искључује и размену мишљења о неким другачијим решењима.

“Нисам чуо државног секретара Помпеа да је говорио ишта слично попут Болтона (Џон Болтон саветник за националну безбедност Беле куће прим. нов.) у Украјини о томе да Сједињене Државе подржавају било какво решење о коме се Србија и Косово усагласе. То у Помпеовој званичној изјави нисам видео и мислим да је то добра ствар. Њен фокус је био на обнављању дијалога и то би тако и требало да буде. Трбало би да се држе подаље од ризичних, опасних и спорних решења. Чије најаве су су утицале на пораст забринутости најближих суседа – који би морали да живе са последицама поделе Косова или територијалне размене”, рекао је Џозеф за Глас Америке.

Према његовим речима, састанак Помпеа и Вучића, највероватније није утицао на значајније приближавање Београда и Приштине постизању правнообавезујућег споразума све стране о нормализацији односа.

“Можемо рећи да постоји покушај да се поново покрене дијалог, али не чини се да су стране ближе. Реч је о напорима који ће се наставити у будућности. Прво што је на реду су избори који треба да се одрже на Косову. Било би преурањено у овом тренутку рећи да би се две стране у овом тренутку могле драстичније приближити једна другој”, рекао је амерички стручњак.

Глас Америке: *Како пренебрегнути актуелну ситуацију у којој Косово не одступа од такси и има техничку власт, а Србија не одустаје од политике коју води (кампање повлачења признате независности код других држава) и блокаде чланства Косова у међународним организацијама?*

Џозеф: Да би се превазишле те препреке, поготово у вези са царинама, потребно је да се обе стране уозбиље и више посвете дијалогу. Сјајан пример за то су грчки и северномакедонски премијери Ципрас и Заев. Они су током дијалога изопштили националистичке теме, нису узроковали проблеме који би отежавали дијалог – демонизовали другу страну, причајући лоше једни о другима. То у њиховом случају није било тако. И тако се не може постићи споразум. Није им било лако али нису ни отежавали контекст самих преговора. А то је управо оно што раде Београд и Приштина. Отежавају једни другима – што је показатељ мањка озбиљности. Док лидери две стране не искажу озбиљну намеру о постизању споразума – то се неће десити. Знају шта треба да раде – да прекину у покушајима стицања поена на домаћој политичкој сцени и тихо се упусте у озбиљне разговоре.

Глас Америке: *Шта би могла бити и када би се могла догодити прекретница у том смислу?*

Џозеф: Дobar је знак то што су државни секретар Сједињених Држава укључен. Балкан није примарно спољнополитичког питање за САД. Међутим, упркос постојању мноштва криза широм света – и то врло озбиљних попут спора са Кином, добар је сигнал што је државни секретар Помпео одвојио време да се састане са председником Вучићем. Ипак – до непосредних учесника у преговорима је да преброде актуелну ситуацију. А на Косову је тренутно специфична ситуација због предстојећих избора. Можда би почетни

импулс могао бити да косовска Влада, која је у техничком мандату, суспендује уведене царине. Нека то учине до одржавања избора – па да видимо шта ће се догодити. То би могла бити и ствар предизборне кампање па нека учесници и кандидати изнесу И своје ставове о томе.

"Сусрет Помпеа и Вучића - више од протокола"

Глас Америке: Да ли се сусрет двојице званичника може тумачити као могућност за интензивнији ангажман администрације САД у питањима Србије и Косова и Западног Балкана - или је његова природа строго протоколарна?

Џозеф: Било је овде више од протокола. Био је то озбиљан сусрет. То, међутим, не значи да су се САД вратиле у деведесете или двехиљадите године када су САД биле много ангажованије у међународним питањима – али показује интересовање највише инстанце у нашој дипломатији. Постоје свест и заинтересованост о том питању које је завредило непосредну пажњу државног секретара. То значи да је на радару – има интересовања и то оцењујем веома позитивним.

Глас Америке: Након састанка председник Вучић рекао је да верује да би се Америка снажније могла укључити у решавање проблема у региону Западног Балкана. Да ли би то могло схватити као некаква врста позива у помоћ?

Џозеф: То видим као покушај сигнализирања вере у позитивну улогу САД у овом процесу. И подсећам да САД јесу играле конструктивну улогу у договору и споразуму који су постигле Северна Македонија и Грчка. То је својерсан доказ да актуелна администрација, као и претходна, може да одигра значајну улогу у постизању решења. Зато не треба да имамо песимитична промишљања о ситуацији у региону. То је позитиван показатељ регионалне динамике и заинтересованости САД за тамошње стање.

(Глас Америке)